

ՀԱՅԿԱՅԻՆ

299

68853000

14

0563560

№ 3 (10534)

စာမျက်နှာ 5 ရှိသည်။

4. ზუგდიდისა და ზუგდიდის რაიონის კრეფაჭტურისა და საკრეფულოს ორგანო

გაზეთი გამოდის 1930 წლის 1 მარტიდან

საქართველოს ჩესკო-სლოვაკის
პრეზიდენტისა და უზენაესი
საბჭოს პრეზიდიუმის
მ ი მ ა რ ტ ვ ა
საქართველოს მთელ
მოსახლეობას

იმ დროს, როდესაც ფაქტობრივად მიღწეულია ჩვენი სამშობლოს დამოუკიდებლობა, როცა მსოფლიოს წამყვანმა ქვეყნებმა ოფიციალურად აღიარეს საქართველოს სახელმწიფოებრიობა, სამშობლოს მოღალატეებმა, ისევე როგორც 1921 წლის თებერვალში, პირი შეკრეს საკუთარი ერის წინააღმდეგ.

საქართველოში მომზადდა ლაღატი. 1921 წლის თებერვლის რევკომის ანალოგიურად შეიქმნა დანაშაულებრივი სამხედრო საბჭო, რომელმაც მიზნად დაისახა ქართველი ერის, საქართველოს მთელი მოსახლეობის მონაპოვართა ფეხქვეშ გათელება, ჩვენი სამშობლოს მოქცევა იმპერიულ მონობაში.

ასლა წყდება ჩვენი მრავალტანჯული სამშობლოს
ყოფნა არყოფნის საკითხი. მოგიწოდებთ ყველას მტკი-
ცოდ დავდგეთ ეროვნული ინტერესების დასაცავად,
ჩვენი სამშობლოს თავისუფლების, ჩვენი შვილების მო-
მავლის საღარაჯოზე.

საქართველოს ყოველი მოქალაქე, საწარმო დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელები ვალდებული არიან უარი თქვან ე. წ. სამხედრო საბჭოს განკარგულებების შესრულებაზე.

კანონიერი ხელისუფლება, რესპუბლიკის პრეზიდენ-
ტი აკონტროლებენ ვითარებას საქართველო-
ში, მათ ემორჩილება სახელმწიფო ხელისუფლება
სა და მმართველობის ყველა ორგანო. დანაშაულებრი-
ვმა სამხედრო საბჭომ უკვე ჩაიდინა უკანონო მოქმე-
დებათა მთელი სერიალი: „შეაჩერა“ კონსტიტუცია,
„დაიხსოვა“ პარლამენტი, ვითომდაც მოახდინა ორგა-
ნოზაციული ცვლილებები მინისტრთა კაბინეტის შემა-
ღგენლობაში, „გამოაცხადა“ საგანგებო მდგომარეობა
და სხვა. არაფერს ვამბობთ იმის შესახებ, რომ მათი
მოქმედების შედეგია დანგრეული შენობები დედაქა-
ლას ცენტრში, ათობით დახოცილი, ასობით დაჭრი-
ლი და მრავალი აწიოკებული ოჯახი; ჩვენი სამშობლოს
საერთაშორისო პრესტიჟის შელახვა.

თავისუფლებისაკენ მიმავალ გზაზე ქართველ ხალხს
ნათელ საქართველოს მტრული ძალების მიერ შექმნილ
მრავალი დაბრკოლება გადაულახავს. მტკიცედ გვწამს
რომ იგი ამჯერადაც ღირსეულად გამოვა შექმნილ
მდგომარეობიდან.

მოგინოდეთ შექმნათ სჯავფიცო უმთბატბნი, ზა
თა საქართველოში დაიწყოს საყოველთაო ეროვნულ
დაუმორჩილებლობა, მოაწყოს მანიფესტაციები და
მიტინგები მოღალატეთა კრიმინალური ხუნტის მიე
ნდობისუფლებას უზურპაციის წინააღმდეგ პროტესტი
იშენად.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი
 ზვიად გამსახურდია
 საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს
 პრეზიდიუმი.

მავლიშვილსა მოგმართავთ
მთელი ქართველი ერისათვის ამ
სახელისწერო უახს, რაცა იგზოთ-
წოდებული ყოფილი კომუნისტუ-
რი კრიმინალური პარტიის, კრიმ-
ინალური ბანდების მიერ მოხდა
ქართველი ერის ტერორისტული
აწიოკება. რაკი ვერ შეძლეს სა-
ქართველოს კანონიერი პრეზიდენ-
ტის პოლიტიკური ღაშარცხება,
ყველა ქუჩის პოლიტიკურმა
ავანტიურისტებმა, ხელშეწყობი-
ლმა ფუნქციონერებმა, კომუნისტ-
ური რეჟიმის ღაქიებმა, ავაღ-

ლოდინე უდანაშაულო მამული-
შვილები. სატანურმა ძალამ შევად-
გაუთენა მარხვა-ახალი წელი
და შობა მერიამ-ღვთისმშობლის
წილხედობით ქვეყანას.

ზორბატა ძალამ მოინდომა
ჩაეკლა ქრისტეს მადიდებელ და
მათყვანებელ ზალსში თავისუფ-
ლებსაქენ სწრაფვა, ურთიერთის
ყვარულისა და თანადროის ჭრწო-
ბა, ზელონდელი დღის რწმენა
და იმედი.

პოლიტიკურმა ბეცებმა წიონდ-
ამებს ეროვნული პარტიაშენების

კანონიერი ხელმძღვანელობის
მიერ განხორციელებულიყო
ბლოკადის გარღვევა და უშუალოდ
გასვლა აღმშენებელი ერ-
ის სახელმძღვანელოდ.

ტყუილია, თითქოს პრეზიდენ-
ტი გაიპარა სპანოვიელოდან. სი-
ნამდვილეში საბრძოლო კორტეჟ-
რომელმაც გამოიყვანა პრეზიდენ-
ტი და უზენაესი სამოხს წევრები
მთავრობის ხალხთან შეიარაღებ-
ულმა ტერორისტებმა შეიღებო-
ნენ ცეცხლი გაუხსნეს, რათა ფი-
ქურად გაენადგურებინათ ყვე-
ლანი. მოხერხდა მხოლოდ რა-
მხოლოდ ერთი მიმართულებით
გასვლა. ყველამ ვიცით რომ პრე-
ზიდენტი ცოცხალია და დარწმუნ-
ებათა საყუთარ და თავისი
ხალხის სიამართლემი.

მგრეთწოდებულმა გადმოკ
ჩატებულმა რუსმა იმპერიალისტ
ბმა და მათმა ქართველმა ლაქი
ბმა წამოიწყეს გაშიშვლებულ
სადეზინფორმაციო ომი ქართვე
ლი ერის წინააღმდეგ.

ქართველმა ერმა ღრმად გაიცა

მ ნ მ ე რ ტ ვ ე

მყოფური ამბიციებით შექპრობი-
ლიმ ეგრეთწოდებულმა ინტელაგ-
ენციამ ზოადინეს ქარ-
თველი ერის ღირ-
სებისა და წების ზედღოფა, ერის
ტერორიზება და მეთოდურად
შეუდგნენ იმის წაგრეკას რაც საფ-
კუნეთა განმავლობაში რუდუნე-
ილა და ნიჭიერებით, სულიერი და
ფიზიკური ძალისხმევით შეუქმნა
ქართველ ერს.

სწორი ყოფილა პრეზიდენტის
მიერ შეუმცდარად მზიდებულ
და განსაზღვრული ის შინაგანი
ვერაობა, რისი მატარებელიც
იყო ქართველი ერის მიერ უწყა-
ლებული მოძალადე, დამპყრობე.
კომუნისტური კრმინალური
პარტიის ბოროტი, სატანური მა-
ფია ჩვენი ერის დამოუკიდებლობა
ისლმში.

ქართველმა ერმა თავისი თავადით იზილა ყველა ის საშინელება, სასაძაღლე, ვანდალიზმი, რადიკალიზმს მონაწილე ფსიქოლოგიით შეპყრობილმა კუჭის იდეოლოგიის ერთგულმა ლაქიებმა.

დელთბილისში არც მურვან
ურუხ, აღა-შაჰმად-ხანს, თემურ
ლენგს არ დაუტრიალებიათ ასე
თი ჭოჭონეთის ზორბალი, რაც
ორც ჯაკეთეს ორჭონიკიძის
ბერბეკაშვილის შთამომავალს
დანტარა ქართული სულიერ
რი და მატერიალური კუ
ლტურის ძეგლებში. იაკარყვე
თვით უწმინდესი საღოცავი ერის
სა ქმუვეთი, ცეცხლში შთანთ
ნელდევნების მუშეუში, მანათ
ბილიონეკვა, ერის საფიქარა ზე
რველი საშუალო სკოლა, მბატრ
ის სახლი, სახელმწიფო არქივ
უნიკალური ღირებულებების დო
მენტური მასალებით. დანტარ
ასობით სავსოვრებელი ბინა.
იოვდა ათასობით ოქახი. დიად
უნიერ ერის თავისუფლების მთ

წევრებისა და პრეზიდენტის სიკეთეს
იხსენებოდა. შეუდგენი
მთავრობის სასახლის მეთაურად
წარგება, გამოიყენეს რუსის იმე
რიალისტური დაშვარბი ქარის
მძიმე საატრადიციო და სარაკ

ქართულ ერს

ტო ტენიკა, თანვის ღაჭირავებუ
ლი ეკაუებით, ღამშიწებლებით
სნაიერებით, პრეზიდენტის ბუნკ
ერში კიტოვანის მიერ სპეციალ
ურად ყოლ შეგზავნილი ღაჭირავ
ბული რუსი მკვლელი, აშოქმედ
ქაღალტის, ჭაწუშობის, ვერაგობი
პოლტოვარს შექანა, რომელი
შეგარდობის ადენტურამ შეუგზ
ვნა პრეზიდენტის ძალახს.

მიუხედავად ამ ჭოჭიხეთურ
ტერორისა, რაც განიწეული იყო
ქართველი ერის შესაძინებლად
და დასათრგუნავად, ქართველმა
ხალხმა შესტად განსაზღვრა დატ
რიალეულები ტარგიდია, ვერავ
ვინ აღუდგებო ქართველი ერის
ნებას დაღუპვას მარჯალთაოსნულ
ვანი სახელმწიფოებრიობა, ერის
ახსოლუტური უმარჯღესობის მი
ერ არჩეული ეროვნული პარლამ
ენტი და ერის ღირსეული წინა
მძღოლი პრეზიდენტი ბატონ
წვიალ გუგუშაურდია.

მეუბნედავად იმისა, რომ პრე-
დენტის ერთგულმა გვარდიამ
ხალხის მოხალისე რაზმებმა მო-
ერბეს ჯანადაპურებიანთ ტერი-
ტორიის—კიტოვანისა და სხვა
საბრძოლო შეთები და ვრცა აღა-
ს დაჭაფუტმა, შტრის მხარე
მეოცხმე ჰარბმა სამხედრო ძა-
ღუნებანი საჭლოს ხელოვნაი-
დანადგარების შეწყობრიდან გა-
ხვდამ, გამოიწვია რესპუბლიკა
სტატარმეალის
დაჰმონ

ზობიერე ბნელი ძაღვების მზაკვრ
ული ჩანაფიქრი. ერთი წუთითა
არ დაყოვნებულა მასობრივი სა
ბრტყტო გამოსვლები, მიტინგე
ბი, შანთესტაციები, რითა
მთელი ერი შეუვალ კლდეხევი
ალიმარტა კრემლის მარიონეტ
ის წინააღმდეგ.

ამ ქაჯოეთური ცეცხლის გა
ჩაღებლები ცდილობენ ეროვნუ
შობაობაში მოიგონონ საქართვე
ლოში ვითომც კუთხურობის პრ
ლეზა და ზეიად გამსახურდი
შპრადებრა მიელი დასავდ
საქართველოს მოსახლეობის მი
ახსნან მისი კოლხუ
წარმოშობით. როგორც აიეტ
ქუჭი, გუბაზი, ციხენ დაღა
წარმოადგენდნენ საქართველ
განქუთარი და სახელმწიფოებ
იტი ერთიანობის, მთლიანობის
შეზოლოს, როგორც არახნდ
დღევანდელი ერთიანი, განუყო
ელი და ღიადი საქართველ
კოლხეთის შვილები მზადა ვა
სისხლის უანასენელ წვეთამ
დავიცვათ საქართველოს სახელ
წიფოებრივი ხელშეუხებლობ
სა და მთლიანობის იდეა, ამიტ
ველია ის, ვინც ეპო
ინება მთელი ქართველი ერ
მიერ ახალგაზრდა უმრავლეს
მთა არჩეული ხელისუფლებ
და პრეზიდენტის სავარძელ
გაწვარულია და პირისპირ მიწ
ადიგება მარცხე ღვთისმშობელ
წილებებრი საქართველოელ

სტარტველს კაცუზღმის ეკონომი
დაჟნორჩილუბლოვის კონიტიტი

მომე დღეები გავაღას. დაიღა-
და გონება. გული ყოველი ჩვე-
თაგანსა უსიამო, ტრავმული მო-
ვლენებზე ფიქრით. ნებისმიერი
საღად მოაზროვნე ადამიანი სწო-
რად იცნობს, რომ ყველა იმ მი-
ზე, საიდანაც დღევანდელი
გაუბარებული ყოფა იღებს სათავეს.
ეს არის მიწის წინააღმდეგობა,
რომელიც მცენარის ფესვთა სიხ-
ტე-სავეთ განაპირობებს და წა-
დაგას გაბნეულობას უწყობს
ხელს.

თქმის მანაღური გახდა
ფრაზა: ჩვენი სულიერი, თუ გულ-
მომკერის სიღრმეების საფუძვე-
ლი ავადსახსენებელ ავტორიტარ-
ულ რეჟიმში დევს. ამ რეჟიმში
შეიძლება უტოპიური ფორმულიზ-
მით, მატერიალურ ღონისძიებით აც-
ოვდა უნიტარულ სახელმწიფოში
მოხვედრის ყველა ხალხი. და
მთა შორის ქართველობას, თავისი
სულიერი წყობით, კულტურული
ტრადიციებით, თუნდაც თავისი-
ვერს ფსიქოლოგიური ნიშნებით
გამორჩეულ ერს გაცნობიერებდა
სულიერად გაბრტყილ მოსახლეს.
ქართველი კაცი ბუნებით ლაღია,
იგი ძალდატანების ნებისმიერ
ფორმას ვერ ურიგდება, მოქმედ-
ების თავისუფალ არეალს ეძებდა
და ბუნებრივად, შინაგან ზეგავლენ-
ასა და მყარ რეალურ საფუძვე-
ლზე მოყვანილ ბიურკრატულ
სტრუქტურებში საკუთარი პოტენ-
ციალის სრული ძალით რეალიზ-
ებას ვერ მოახერხებდა. ამას დაე-
მატა ცრუ და სატანური კომუნი-
სტური იდეოლოგია, რომელიც
მეტწილად ცხოვრებას, ქრისტიან-
ული მოძღვრების მაღალ მოწვე-
ბას იგე და ამით ფაქტობრივად
გასწავლა იგი სულიერი გაუმწიფ-
ებად. გონების ავადმყოფობა
ჩვენი ერის სულიერი მოძღვრების,
რომ ყველა ის უბედურება, რაც
თავს დაგვატყდა ამ ბოლო წლე-
ტში, უზენაესის მიერ არის ჩვენი-
გის ბოძებული. და უპირველეს

კომუნისტური გზით, რომ ცოდვი-
ანები ვართ, საკმაოდ დიდი ხნის
მანძილზე ქრისტეს გარეშე, სიუ-
არული გარეშე გვაცხოვრებს.
ერს დღესაც უკვამლოდ დევნის.
სწორედ მათი ბაგეტიდან მრავალ-
ჯგუფის გვსმენია და ამ საოცრად
შეგირვებულ შთაბეჭდილებით
იგივე რეგს მათი შეგონება, რომ
მოგვით ხალხის ცნობიერების ამა-

საყვარული

შეგონებები

დღეები, საჭირო. ჭერ კიდევ ხაზ-
ში შინაგან ბიძგებს გრძნობს
ათასობით ქართველი კაცის შეგ-
ნა და ფიქრები იმ დღეებზე, რა-
რად დაბალი დონის წყალობით,
რომელიც რიგი ქვეყნის დიდ-
ბუდეების სწორად აღქმის შესა-
ძლებლობას გვიხსნის. სხვადას-
ხვა მიზეზთა გამო მავანი კვლავ
ჩრდილს არაქანსად, ზოგჯერ სა-
შინა ინსტიტუტებისა და ლტოლვე-
რის ტყვეობაში, რაც ასე უარყო-
ფითად მოქმედებს საერთო საზოგ-
ადოებრივი ყოფის მოწესრიგების,
ადამიანურ ურთიერთობათა
გარემონიერების საქმეში.
ალბათ ძალზე დიდი დრო და-
ვჭირდება ყველა იმ მიზეზთა თუ
ფაქტორის ბოლომდე გაცნობიერ-
ებისათვის, რამაც ბოლო ხანების
ტრაგიკული შედეგები გამოიწვია.
სხვა მომენტებთან ერთად სწორ-
ედ ის ქრისტიანული სიყვარული-
სა და ურთიერთ მიტევების მაღ-
ლი არ აღმოგვაჩნდა, რაც ასე
ხალხურ და აუცილებელი იყო ამა-
თი საქართველოს ასაშენებლად.
განგებამ თუ ისტორიული პერსო-
ნის შინაგან ტრაგიკულმა წინ-
აღმდეგობებმა მოგვიყვანა უმკაც-
რესი გამოცდა, მაგრამ იგი წ-
აბებით ვერ ჩავაბრუნებ, ას-
ე, მოვლენების ცხელ კვალზე ყველა

მიზეზის ჩადრმავებულ ანალიზს
ვერ შევძლებთ. მაგრამ ერთი რამ
ცალსახად უნდა გავიცნობდეთ
ყველამ, ვისთვისაც ძვირფასია
მრავალტანჯული სამშობლოს მო-
მავალი ბედით: იარაღით, ნგრევით
მოსულ თვითმარქვით მთავრობას
საყოველთაო პროტესტის ტალ-
ღები უნდა შეგავებოთ. დათანხ-
მდ მასთან თანამშრომლობას, ნი-
შნავს შეიგუო დაქაონებულ უსა-

მართლობას, თვითნებობას. ქართ-
ველი ხალხის აბსოლუტური უმრავ-
ლესობა თავის კანონიერ პრინცი-
პებს უპირის მხარს და მზად
არის ბოლომდე იბრძოლოს საქა-
რთველს თავისუფლებისათვის.
როგორც იტყვიან, დრო გამო-
უტანს იბრძოლეს, მიუკერძოებელ
მსჯელს ყოველივეს. მაგრამ ყო-
ველმა ჩვენთაგანმა ამერიდან
სხვადასხვად უნდა იცხოვროს. სა-
ბუთო თავში უნდა იდოს მიზეზი
თავს დამტყდარი უბედურებისა.
ჩვენც უნდა დავთრავოთ საკ-
უთარ არსებებში გშეპიხული და
პირი ვიბრუნოთ ღვთისკენ, ერთმა
ნათესავს. დღეიდან ყოველი ქარ-
თველი სული სხვადასხვად, უფრო
უკეთესი უნდა გახდეს. დღეიდან
სულიერად განწყობილნი, ერთ-
მანეთის მიმდობნი, ერთმანეთს
ჭირისა და სიხარულის მოზარე-
ნი უნდა ვიყოთ. ბევრი რამის გა-
დასინჯვა მოგვიწევს თვით საკუ-
თარ თავში, ჩვენს ცნობიერებაში.
ნუ შედრკებით ჩვენი თანამე-
ამოღწეონ, ნუ შეგაშინებთ დროით
შობილად განსაცდელი. ჩვენს ხალხს
ბევრი გაპირება გადაუღაპვას და
ანასაც დაძლევის. იღონდ მთვინე-
ლი ერთმანეთს, იღონ შევიყვარ-
ოთ ერთმანეთი, გადავარჩინოთ
საქართველო.

გვიყვავა თვი თხილველი

ჩვენ ვხედავთ ბაღრი მაქა-
არას, რომელიც იმ უმძიმეს დღე-
ში იმყოფებოდა უზენაეს საბ-
ის ბუნებრივად.

აი, რას მოგვიყვანა იგი:

ჩვენი თხილვის მთაბინებელ 28
დღეებში, ეროვნულ გვარდია-
თან ერთად ვასრულებდი სხვა
დასხვა სამხრეთულ დაავადებას.
31 დღეებშიდან 2 იანვარამდე
ვიმყოფებოდი უშუალოდ ბუნებრი-
ვად.

ახალწლის ღამეს ტელევიზიით
რადიოთი მიერ გადმოცემა აბსო-
ლუტურად ყალბი, შეთხზილი
სიუჟეტი, თითქმის გამსაზღვრდას
მომხრენი არ უშვებდნენ სახანძ-
რო მანქანას ცეცხლის ჩახაქრობ-
ად. სინამდვილეში კი გამოირკვა,
რომ თვით რადიო-ტელევიზიის
ადგილებს ბენზინი შექონდათ
სახანძრო მანქანით, რათა მოეხსნათ
მთავრობის სახლის კედლებისთვის.
ეს მუხანათური ფაქტი გვა-

რდის მიერ მზილებულ იქნა.
ასევე თვითმხილველ ვარ შემ-
აქრუნებელი ეპიზოდისა: მოხალი
სეხმა გამოვიბრუნე ორი რადიო-
ციონერი, რომლებიც გამოტყ-
ენ, რომ თენგიზ კიტოვანისთვის
მიქონდათ ნარკოტიკული ნივთ-
იერება და ფული. ნივთმტკიცებ-
ბი ამოღებულ იქნა მანქანიდან.

იყო ასეთი შემთხვევა: რიკუა
ლევის სახლთან დავაკავეთ ორი
პირი. ერთი მათგანი ოსი ეროვნე-
ბისა აღმოჩნდა, რომელსაც ვუბ-
ოვეთ გარკვეული რაოდენობის
თანხა. ეს მოქალაქე გამოტყდა,
რომ ფული მიქონდა რადიო-
ლოდერებთან. პარალელურად ის
მომენტით, რომ ამით რადიო-
ნერები ვეგონეთ და ყველაფერი
ჩაგვიკლეს. მაივე პირით გაშე-
დავდა არაერთი ბინძური ქმედ-
ება, რომლის სულისჩამდგმელები
ყვინდ საქართველოს კანონიერ
მთავრობასთან და რადიო-ტელე-
ვიზიის მფლობელებთან.

ვისიც ეიმედება

დღეიდან მოვლენებს თვალს
აღვნიშნავთ კაცობრიობა. ხალხის
მიერ არჩეული პრეზიდენტის გა-
არჩევა ვფიქრობ ისევ ხალხს
გეისრება. არადა, რა დასაწანი-
ა, რომ ზოგნი გაუთვითცნობიერ-
ებლად ემხრობიან იმას, ვინც ძალ-
ით, იარაღით მოვიდა ხელისუ-
ლებაში. დრო თვითმარქვით ხელი
სუფლებას აუცილებლად გამოუ-
ტანს გინაჩენს.
საქართველოში მთლიან, ერთი-
ან უნდა შეგვჩაბოლოს ყველა იმას,
ვინც მას წინ ეღობება დამოუკი-
დებლობის მოპოვების გზაზე.
ხალხს სურს სიმართლე,
ხალხს სურს გაიმარჯვოს ქვემარ-
იტებში. და რადგანაც რესპუბლი-
კის მოსახლეობის თითქმის 87

პროცენტზე მეტმა ხმა მისცა
პრეზიდენტს, ერის შეილს, მამ-
ულშვილს, რომელმაც მთელი
სიცოცხლე შეიღო კომუნისტური
რეჟიმის წინააღმდეგ ბრძოლაში
შენ უნდა გაიმარჯვოს.

აზრთა სხვაობა დაბნეა საზო-
გადოების ნაწილი, მაგრამ შეიძ-
ა მისი დროს, საღად მოაზროვნე
ადამიანი, მხოლოდ მას უნდა
მიეზიროს, ვისაც ენდო ხალხი,
ვინც მან აირჩია და ვისიც
ეიმედება.

მალე ეგვიპტის სიმართლეს, შე-
გრამ არა სისხლის ფასად, არამე-
ედ პოლიტიკური სიმტკიცით,
პოლიტიკური დებატებით.
ლ. შულაბი.

საქართველოს ფურცლები

გორაკი მებრუნე შევიკიდრე-
ბად ქვედამხობილი და დაქუცული
საქართველო მიიღო. მონღოლურ-
თათრულმა უღელმა, ურჩქვამ
ბასკაკობამ სავსებით გააპრტახა
და ძირფესვიანად ამოგდო
სამეურნეო ცხოვრება. მიამედ
დახარჯული ქართველი გლეხი მის
უმთავრეს და უსაყვარლეს კულ-
ტურულ საქმიანობას — მიწათ-
ურნეობას — ცოცხლად, დღეობ-
და იყრებოდა და მოაშა იხი-
წნებოდა. გარბოდა თითქმის ყვე-
ლი, ვინც მოწოდება გაუთავებელ
იშვში სიკვდილს გადაურჩა.
საქართველოს ბარს სოფლიან-
ქალაქიანად ცარიელდებოდა და
გერანდებოდა.

ძირფესვიანად შერყეულიყო
საუკუნეთა მანძილზე შეკრულ
და შეკრული ჩამოსხმული ქართუ-
ლი წინაპრები და სამართლებრი-
ვი სამყარო. იდგა იდგოდა უსაშა-
რტლობა და მძლავრებულობა...
ერთმანეთსა დალატად დახმ-
და, დაქცევა ციხეთა, სიკვდილი, ცო-
ლის წაგდება და დაგდება უბრა-
ლსა და მრავალფეროვან უღელს-
ბანა, არხად „სამართალი“ არა
ყოფილა.

ქართულ მთას თათრული უღ-
ელი თითქმის სავსებით დაფარ-
იდა და ერთმანეთს დახმსხმდა
გადაკიდებთან ქართული სოფლ-
ები, თემები, „ხევები“. ქსნის ზე-
ბაში ერთმანეთს ეფლიტებოდნენ
ცხოვრებისა და უმარტლენი.
„წერიალ ერს“ ხომ არ ანგარიშ-
ობდნენ და, ერთ ასეთ „სამშა-
შეგებში“ თვრებოდა მარტო

მას ხალხმა უწოდა „გარყინველი“

ხევები დახმობდა. სისხლის
ღვრის „მშენი“ ხშირად სამხედ-
რო „ხელმძღვანელს“ და ვაჟკაცურ
სიჭედიში თავის გამოჩენა იყო
და სხვა არაფერი. „წინააღმდეგ-
ობით“ თავმოყვარეობისა და უსა-
გნო მებრუნეობის მიზეზით წლე-
ბის განმავლობაში ერთმანეთს
აწყდებოდნენ ქსნისა და არაგვის
მთიელები. უსაშინოდ გამხეცე-
ბულ თანამომხმებს ერთმანეთზე
სასიკვდილო იერიში მიჰქონდათ
— „დასეფილი“ საომარი ხელგონ-
ებით — დროების ფრიალით,
ომიანობის ხმანით, თავგანწირული
ხმალიანობით, მიწრილ ფართი
„სიხებით“, ქვითა გორებით და
იხარბა მერხაბარნით.

ასე, ყოფნა-არყოფნის სასწო-
რზე შეგდებულიყო ეროვნული
და სისხლიერანათესაობრივი
თვითშეგნება ქართველთა შორის.
და სხვა რაღა უნდოდა გარეშე
მტრის. მოწოდება მსგავს „მსო-
ფლიო დაშპრობებით“ რომ თა-
ვი დაგანებოთ, შინაური მესხი-
ლობითა და მტრობით დახს-
ტებული ქართლი, „მცირე მსშ-
ტაბის“ მომტრთა საკბილოდაც
გადაქცეულა. კავკასიონის გადა-
ღმედიან მოშლიანობებზე მოთა-
რეშენი. მოდოდნენ ყივჩაღნი.
გორამდე აღწევდა ოვსთა აბრა-
გული თარეში.

ასეთი იყო საქართველო 15
საუკუნის კავკასიონის დაშლილ

დაწიწილი პოლიტიკურად, ქა-
ნდაშრტული ფიზიკურად, დაკნი-
ნებული სულიერად, დამხობილი
წინაპრებზე.

სწორედ აღარ ეგვიანებოდა —
ასეთ დროს მოვედინა თავის
ქვეყნას გორაკი მე-
ხუთე ბრწყინვალე —
ლიქი, იხსენიებოდნენ გვერდით
დიდთა ქართველთა ხელმწიფეთა:
ვახტანგ გორგასალისა, ბაგრატ
მესამისა, დავით აღმაშენებლისა
და თამარ მეფისათვის.

უპირველეს ყოვლისა დიდი
პოლიტიკური განზრახვების მქო-
ნი ხელმწიფეს ის უნდა გაეთვა-
ლისწინებია, რომ საქართველო
ჭერ ისევ ილხანმონღოლთა ყმა-
დნაფიც ქვეყნად ითვლებოდა.
ხოლო მოწოდება წინააღმდეგ
განმანათლებლურებელი ბრძოლის
გასამართლად დაშლილ-დაქუც-
ებულ და დაქუცულ საქართვე-
ლოს ძალა არ გააჩნდა. ამიტომ
გორაკი გადაწყვიტა ჭერ ქვეყნის
შინაგანი მოღიწილობისა და გაძ-
ღრებისათვის ეჭრუნა. თანაც
ყოველივე „საქმენი შინაური“
მოწოდებთან ლოიალურ „მეგობ-
რული“ ურთიერთობის ფორ-
მებში.

სწრაფად ამოქმედდა გორაკი
ბრწყინვალე. ურდოდან დაბრუნ-
ებისთანავე შეუდგა ქართლის
გაქმნებას ჩრდილო-კავკასიელ
მოთარეშე ტომებზე ჭერ მთად

გორს, ხადაც თავს აფარებდნენ
მარბილად მოსული ოვსნი.
ძლიერი ალყის შემდგომ მეფე
გორაკში ციხე აიღო და ქალაქი-
ან „გახსნა ოვსნი“.

გორაკი მეფეს უფრო გადამჭრ-
ელი ზომებისთვის უნდა მიემარ-
თა. და გავდა იგი ტფილისიდან.
არაგვის ხეობას აუყვანა. მრავალის
სასახლეში შეჩერდა მცირე ხნის.
იქიდან ხადაცხადეს ავიდა. მეფე
ჭვართა ყელი გადავლო და დარ-
ილაშივე ჩავიდა. არაგვის კარი-
ან მობრუნებული ლომისა და-
და. იქიდან ცხრაშის ხევი ჩამო-
არა. გზა და გზა, ხალხთან და
ხევისებერ-პეროვანებთან თათბირ
იო და ბჭობით, მტკიცე ნებითა
და ბრძოლით სიტყვით, მთიელები
სავსებით დაარწმუნა, რომ გიო-
რაკი მეფე სიცოცხლის ფასად ა-
ღვთავებდა ყველას, ვინც კი
მოშავდებოდა გაბედავდა „უსამარ-
ტლობას და მძლავრებულობას“,
ქართველთა შორის ურთიერთ
შესისხლეობას, განუთხოვ მკდრ
ლობას, „ციხეთა დაქცევა“,
სხვათა ცოდის „წაგურას“, საკუ-
თარის „დაგდება“, მოყვანის
„საფლავისა ხელყუას“ და სხვა-
თა მსგავსთა „უღელსობათა“. მო-
იოდა და ყოველი თემიდან თან
მოიყვანდა ხევისებრი და პეროვანი.
მათი თანხლებით მუხრანი ჩამო-
ვლო და ტფილისს დაბრუნდა.
სატახტო საგანგებო დარბაზო-
ბი იმდროინდელი მეფის აქ ყველ-

აფორი გაშვადებინა კათალიკოს
ეკვთიმეს (ესეც გორაკის ნებით
გამხდარიყო ქართველ ქრისტიან-
თა მწყემსთაგანად). შეკრებულყო
ვინ „ვეზირნი და ეპისკოპოსნი
და მოურავნი“. მთიდან ჩამოყვანა
ილი ხევისთავებიც შეუერთდნენ
და მეფემ გახსნა დარბაზი.

დარბაზში მიიღო მეფე გორაკის
მიერ შედგენილი ახალი კანონდ-
ებლობა საქართველოს მთიანეთის
სთვის.

მას ერქვა — „ძეგლის დადგა“.
„ძეგლის დადგას“ გორაკი
ბრწყინვალე ახალი სახელმწიფო-
ებრივ-პოლიტიკური კანონდ-
ებლობა მოადგენა. ესაა სახელგან-
თქმული „ხელმწიფის კარის გარ-
იგება“. — ქართული სახელმწიფო
სამართლებრივი კულტურის ბრწყი-
ნაულ გამოვლენებზე. ეს ნიშნავდა
თამარის დროინდელი სახელმწიფო-
ებრივი სისტემის აღდგენას.

...მას გორაკი მებრუნე თავისი
ქვეყანა აღადგო, აღაშენა და
აღაპრდა, საზოგადოდ — „ვიო-
არცა კეთილმან ბუროთმოდგარ-
მან“ და კერძოდ — „ვიოარცა
დავით აღმაშენებელმან“.
მან ქართველ კაცს დაუბრუნა
რწმენა საკუთარი თავისა. რწმენა
საკუთარი სარწმუნოებისა.
რწმენა საკუთარი სამშობლოსა
და ქვეყნისა — რწმენა
რწმენი.

მას მისმა ხალხმა უწოდა
„ბრწყინვალე“...
მცირე ფრაგმენტი ლ. სანაძის
ნაწარმოებიდან — „წიგნი
მონათმშენისა“

მეორატების შესახებ კვლე-
ძიებას ვაგრძელებთ.
მამანდი პაპაშვილი,
ისტორიის მეცნიერებათა კან-
დიდატი, ზუგდიდის სამეცნიე-
რო ცენტრის— ისტორიულ
მუზეუმის მეცნიერ-თანამშრო-
მელი.

— — — — —